

Research Paper

Identify the Factors affecting the Use of Whistling in Sport**P. Reza Zadeh Rudbaneh¹, Sh. Shafiee², M. S. Afrozeh³**

1. MSc in Sports Management, University of Guilan, Rasht, Iran

2. Associate Professor in Sports Management, University of Guilan, Rasht, Iran
(Corresponding Author)

3. Assistant Professor in Sports Management, Jahrom University, Jahrom, Iran

Received: 2021/11/20**Accepted: 2022/03/14****Abstract**

Today, fighting with sports corruption is emphasized in various ways, and one of these ways is whistling. The aim of this study was to identify the factors affecting whistling in sports. This study is qualitative using the grounded theory. The research participants were 12 experts and research tools included semi-structured interview that selected theoretical sampling. Moreover, the findings were analyzed through coding method in three stages: open, axial and selective, and a set of basic themes was collected during the open coding process and categories were extracted from them. Then, in the axial and selective coding stage, the link between these categories was determined under the necessary headings of contexts and strategies. The results showed that two categories of requirements of whistling included fairness and organizing. In addition, the results showed that three categories of culture, governance and social from the context of whistling and three categories of transparency, development of education and culture building were identified as whistling strategies. The results revealed that the two categories of fairness (requirements, complementarity and doubts) and organizing of whistling (frameworks and non-requirements) in sports are the requirements of whistling. Three categories of culture (media, subculture, concerned) governance (government, legal protection, politicization, corrupt structure) and social (behavioral patterns, religion) from the context of whistling and three categories of transparency (structuring, structural transparency), the development of education (classical education and education through the institution of religion) and culture-building (cultural modeling, encouragement and punishment, and the development of morality) were also identified as whistling strategies. It seems that according to the requirements and contexts of whistling in sports, two long-term and short-term strategies can be proposed and all strategies with a focus on developing the fight against corruption in all areas parallel to sports can lead to synergy.

Keywords: Whistling, Transparency, Corruption, Education, Sport

1. Email: parivashrezazadeh@gmail.com

2. Email: shafieeshahram@gmail.com

3. Email: Sadegh.afroozeh@jahromu.ac.ir

Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International Public Licen

Extended Abstract

Background and Purpose

Corruption is not a new phenomenon and is a relatively enduring feature of human societies. This phenomenon has existed in various forms. In recent years, policymakers have tried to defend their political institutions and systems against corruption by enforcing advanced laws and changing structures (Dimant, 2014, 11) to combat with corruption in sports, each of which has its advantages and disadvantages. International sports organizations have been looking for an internal solution to reduce corruption and internal reporting to record violations for years (Verschuuren, 2019, 143), which is one of the important strategies in discussing social corruption, whistleblowing, and disclosure. Sport is considered as one of the important institutions in fraud, increasing use of illicit drugs, physical and mental abuse of athletes by coaches, organizational cover and lack of institutional control (Lovell, 2002). Barkoukis, Petrou, Lazuras and Ourda (2021) showed that whistleblowing intention is related to different social cognitive variables in each country. Attitudes and mental norms are also indirectly associated with whistleblowing intentions. Verschuuren (2019) also examined the factors that reduce the desire to whistle in sports and showed that several sports characteristics weaken the likelihood of whistleblowing, such as weak power position, athletes' moral reasoning, extreme organizational loyalty and unsupportive organizational culture.

Methods and Materials

The present study was an applied, qualitative research (using the grounded theory). The study was conducted in 2021 and the research tool was an in-depth and semi-structured interview. Data collection was a method of collecting qualitative data, which included the following steps: 1. Selection of individuals, 2. Contact and communication, 3. Sampling (purposeful), 4. Selection of data collection approach (study of research background) and conducting interviews), 5. Recording the data (in the form of voice recording and note-taking), 6. Solving difficulties, and 7. Maintaining, adjusting, and analyzing the data. The participants of the study were knowledgeable people in the field of sports corruption and whistleblowing (three professors of sociology, four professors of sports management, two sports directors, two athletes, and one lawyer). Some interviews were conducted in person and some by telephone. To determine the validity and reliability (suggested by the researchers) in the qualitative method, acceptability, transferability and verifiability were used. In addition, the inter-rater reliability was used to evaluate the reliability of the interviews. In order to calculate the inter-rater reliability (two coders or evaluators), a Ph.D. student in sports management was asked to participate in the research as a research partner (coder). It should be

noted that the necessary training and techniques for coding interviews were provided to them. Then, the researcher, together with this research colleague, coded three interviews and the percentage of agreement within the topic was equal to 88%; Therefore, considering that this reliability is more than 60%, the reliability of the coding is confirmed and it can be said that the reliability of the current interview analysis is appropriate.

Findings

The results showed that two categories of requirements of whistling included fairness and organizing. Furthermore, the results showed that three categories of culture, governance and social from the context of whistling and three categories of transparency, development of education and culture building were identified as whistling strategies. The results showed that the two categories of fairness (requirements, complementarity and doubts) and organizing of whistling (frameworks and non-requirements) in sports are the requirements of whistling. Three categories of culture (media, subculture, concerned) governance (government, legal protection, politicization, corrupt structure) and social (behavioral patterns, religion) from the context of whistling and three categories of transparency (structuring, structural transparency), the development of education (classical education and education through the institution of religion) and culture-building (cultural modeling, encouragement and punishment, and the development of morality) were also identified as whistling strategies.

Conclusion

However, it seems that according to the requirements of whistling in the field of sports and the existing contexts, strategies should be emphasized in coordination with other strategies in order to cause synergy and witness clean sports. Therefore, considering the limitations such as the lack of access to all actors in the field of whistling and also the reluctance of some of them, it seems that the development of education in basic sports in several areas of athlete, coach, manager, family, spectators and especially media is one of the first solutions to get acquainted with corruption and reporting methods in a reasonable way and in accordance with the Islamic society. In addition to education, which is a key element in the development of any society, the transparency of effective methods and legal protections to cover whistleblowers in sports can help to develop the field of corruption over time.

Keywords: Whistling, Transparency, Corruption, Education, Sport

References

1. Dimant, E. (2014). "The Antecedents and Effects of Corruption-A Reassessment of Current (Empirical) Findings." 1- 41.
2. Verschuuren, P. (2019). Whistleblowing determinants and the effectiveness of reporting channels in the international sports sector. *Sport Management Review*.23 (1): 142-154
3. Lovell, A. (2002). "Ethics as a dependent variable in individual and organizational decision making". *Journal of Business Ethics*, 37(2): 145-163.
4. Barkoukis, V. Petrou, M. Lazuras, M & Ourda, D. (2021): An empirical investigation of sport stakeholders' beliefs about whistleblowing against doping behaviour, *International Journal of Sport and Exercise Psychology*, DOI: 10.1080/1612197X.2021.1948585

ارائه مدل فرایندی به کارگیری سوت زنی در ورزش

پریوش رضازاده رودبند^۱، شهرام شفیعی^۲، محمد صادق افروزه^۳

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی، دانشگاه گیلان، رشت، ایران

۲. دانشیار مدیریت ورزشی، دانشگاه گیلان، رشت، ایران (نویسنده مسئول)

۳. استادیار مدیریت ورزشی، دانشگاه جهرم، جهرم، ایران

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۱۲/۲۳

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۸/۲۹

چکیده

امروزه با روش‌های گوناگون بر مبارزه با فساد در ورزش تأکید شده است که یکی از این راه‌ها سوت‌زنی است. هدف این پژوهش، شناسایی عوامل مؤثر بر سوت‌زنی در ورزش بود. نوع تحقیق کیفی بود که به روش نظریه داده‌بنیاد انجام شد و ۱۲ نفر از نخبگان مشارکت‌کنندگان در پژوهش را تشکیل دادند که با استفاده از نمونه‌گیری نظری انتخاب شدند. ابزار تحقیق مصاحبه نیمه‌ساختاریافته بود که یافته‌ها از طریق روش کدگذاری در سه مرحله باز، محوری و انتخابی تجزیه و تحلیل شد. مجموعه‌ای از مضامین اولیه طی فرایند کدگذاری باز گردآوری شد و از آن‌ها مقوله‌هایی استخراج شد. سپس در مرحله کدگذاری محوری و گزینشی، پیوند میان این مقوله‌ها زیر عناوین الزامات، بسترها و راهبردها تعیین شد. نتایج نشان داد، دو مقوله عادلانه‌بودن (بایدها، مکمل‌بودن و تردیدها) و سازمان‌یافتگی سوت‌زنی (چارچوب‌ها و نبایدها) در ورزش از الزامات سوت‌زنی‌اند. سه مقوله فرهنگ (رسانه، خرده‌فرهنگ، دغدغه‌مندها)، حکمرانی (حکومت، حمایت قانونی، سیاست‌زدگی، ساختار فسادزا) و اجتماعی (الگوهای رفتاری، مذهب) از بسترهای سوت‌زنی و سه مقوله شفافیت‌سازی (ساختار بندی، شفافیت ساختاری)، توسعه آموزش (آموزش کلاسیک و آموزش از طریق نهاد دین) و فرهنگ‌سازی (الگو سازی فرهنگی، تشویق و تنبیه و توسعه اخلاق) از راهبردهای سوت‌زنی شناسایی شدند. به نظر می‌رسد، با توجه به الزامات و بسترهای موجود، توسعه آموزش در تمام ذی‌فغان ورزش می‌تواند مدنظر قرار گیرد و تمام این راهبردها با تمرکز بر توسعه مبارزه با فساد در تمام حوزه‌های موازی با ورزش می‌توانند باعث هم‌افزایی شوند.

واژگان کلیدی: سوت‌زنی، شفافیت، فساد، آموزش، ورزش.

1. Email: parivashrezazadeh@gmail.com

2. Email: shafieeshahram@gmail.com

3. Email: Sadegh.afroozeh@jahromu.ac.ir

مقدمه

به تازگی متخصصان مدیریت ورزش به مباحثی دربارهٔ فساد اشاره کرده‌اند و مجموعه مباحث عمدتاً بر بررسی انواع خاصی از فساد (دوپینگ، تبانی، کلاهبرداری و قمار غیرقانونی) و گاهی به علل و عواقب آن متمرکز شده است (هیل^۱، ۲۰۰۹، ۴۲۰؛ فرست^۲، ۲۰۱۳، ۱۲؛ نامراتو^۳، ۲۰۱۵، ۷۱۰). چندین دهه است که آژانس‌های بین‌المللی دربارهٔ مبارزه با فساد سرمایه‌گذاری درخور توجهی انجام داده‌اند، اما نتوانسته‌اند نتایج پذیرفتنی به دست آورند. فساد تعاریف گوناگونی دارد که برخی آن را رفتار نادرست یا غیرقانونی افراد دارای قدرت برشمرده‌اند. بانک جهانی و سازمان شفافیت بین‌الملل نیز فساد را سوءاستفاده از اختیارات دولتی برای کسب منافع شخصی تعریف کرده‌اند (کاستا^۴، ۲۰۱۸، ۱۳۰) که در این بین بر نیاز به کنش سیاسی همه‌جانبه و با هماهنگی سایر سازمان‌های ذی‌نفع برای مبارزه با فساد تأکید شده است؛ البته فساد پدیده جدیدی نیست و خصوصیت نسبتاً ماندگار جوامع بشری است. این پدیده در شکل‌های مختلف وجود دارد و در سال‌های اخیر سیاست‌گذارها تلاش کرده‌اند تا با اعمال قوانین پیشرفته و تحول ساختارها از مؤسسات سیاسی و سیستم خود علیه فساد دفاع کنند (دیمان^۵، ۲۰۱۴، ۱۱)؛ باین‌حال، تمایل به انجام اصلاحات ضدفساد به‌همراه کنوانسیون سنچس میزان فساد امکان شیوع فساد را کمتر می‌کند. فساد را می‌توان پدیده ناهنجار اجتماعی، سیاسی و اقتصادی دانست که ورزش نیز درگیر آن شده است (مینینگ^۶، ۲۰۰۵، ۱۹۰). علاوه بر این فساد را می‌توان فرزند ناخوانده هر سازمان و هر صنعتی دانست و هیچ سازمان و صنعتی را نمی‌توان یافت که عاری از این پدیده باشد؛ از این‌رو همواره شاهد فساد در سازمان‌ها و پدیده‌ی ورزش خواهیم بود.

با شکل‌گیری سازمان‌های ورزشی کوچک و بزرگ، در سال‌های اخیر و اهمیت این سازمان‌ها و منابع آن‌ها در سیاست‌های ورزشی، فساد در ورزش، مانعی بر سر راه کارایی و اثربخشی این سازمان‌ها به وجود آورده است. اهمیت کنترل یا مبارزه با فساد چنان محرز است که کنترل فساد یکی از شاخص‌های حکمرانی خوب شناخته می‌شود (کافمن، کرای و ماستروزی^۷، ۲۰۰۷، ۵۵). همچنین باید گفت که جهانی‌شدن صنعت ورزش یکی از علل مهم درگیر شدن این سازمان پاک‌نهاد به فساد و ارتشا

1. Hill
2. Forrest
3. Numerato
4. Costa
5. Dimant
6. Maennig
7. Kaufmann, Kraay & Mastruzzi

است؛ زیرا این امر به کسب درآمدهای نهفته برای سهام‌داران، حامیان مالی، مسئولین دولتی ورزشکاران منجر می‌شود که این درآمدها موجب تحریک متصدیان ورزش برای کسب سود بیشتر می‌شود و آن‌ها را به فساد وامی‌دارد (مسترس^۱، ۲۰۱۵، ۱۱۰)؛ بنابراین فساد ورزشی (در همه اشکال و درجات آن) پدیده‌ای جهانی است که ورزش را تهدید می‌کند و چالش بزرگی را برای مدیران ورزشی به وجود آورده است. در طول دهه گذشته، ورزش اشکال مختلفی از فساد را (به‌عنوان مثال، کلاهبرداری، رشوه‌خواری و فساد نهادی) تجربه کرده است که در محدوده وسیعی (از فردی تا سامانمند) و در زمینه‌های مختلف (غیرانتفاعی، انتفاعی، رویدادهای ورزشی، دولتی و شرط‌بندی بین‌المللی و آنلاین) وجود داشته و به عواقب زیادی (تحریم‌ها، هزینه‌های مالی، کاهش اعتبار، گردش کارکنان و نظارت بیشتر) منجر است (کیل، اسکینر و اینگلبرگ^۲، ۲۰۱۷، ۴). وجود فساد در ورزش واضح است، اما به‌دلیل گستردگی و پیچیدگی فعالیت‌های ورزشی، برای اینکه بتوانیم عملی را در چارچوب آن به‌عنوان فساد تلقی کنیم، به نوع ساختار جامعه بررسی‌کننده بستگی دارد؛ از این رو تعریف این پدیده در حیطه ورزش کمی دشوارتر است و در صورتی که از گسترش فساد در ورزش جلوگیری نشود، موجب بروز عواقبی همچون سلطه سرمایه‌داری در ورزش، نقض فلسفه ورزش یعنی رقابت سالم و جوانمردانه، لطمه به شهره و آوازه ورزش، رشته‌های ورزشی و افراد درگیر در ورزش، نقض شایستگی‌سالاری و کاهش انگیزه کارکنان ورزشکاران، ازدست‌رفتن هواداران، تماشاگران و بینندگان تلویزیونی و در نتیجه ازدست‌رفتن حمایت مالی خواهد شد (نجفی کلوری، ۲۰۱۰، ۴۲).

با توجه به میزان و حجم فسادهای متنوع در ورزش، همواره سازوکارهایی به‌منظور مقابله با فساد ارائه و راه‌های متنوعی برای مبارزه با فساد در ورزش پیشنهاد شده است که هرکدام مزایا و معایبی دارد. سازمان‌های بین‌المللی ورزشی سال‌هاست به دنبال راهکاری داخلی برای کاهش فساد و گزارشگری داخلی به‌منظور ثبت تخلفات هستند (ورسچورن^۳، ۲۰۲۰، ۱۴۳). یکی از راهکارهای مهم در بحث فسادهای اجتماعی، سوت‌زنی و افشاگری است که این پدیده در طول تاریخ به فردی شدن، تغییر ادراک از وفاداری، کاهش اعتماد به مقامات، الگوهای مشارکت جدید و آگاهی فزاینده از خطرات فساد در جامعه پرداخته است (اولسن^۴، ۲۰۲۲، ۱۲) و می‌تواند در ورزش بررسی شود. سوت‌زنی در حیطه سازمانی را می‌توان عملی تعریف کرد که از سوی یک کارمند صورت می‌گیرد و به واسطه آن، فرد تصمیم می‌گیرد که مسئولان داخلی و خارجی یا اعضای رسانه‌ها را از فعالیت‌های غیرقانونی،

1. Masters
2. Kihl, Skinner & Engelberg
3. Verschuuren

غیراخلاقی یا ناپذیرفتنی در محل کار مطلع کند. این مسئله چنان مهم است که گاهی می‌تواند به ایجاد نتایج نامطلوب برای سوت‌زن منجر شود. همچنین سوت‌زنی عبارت است از افشای فسادهای اعضای سازمان از اقدامات غیرقانونی، غیراخلاقی یا نامشروع در سازمان به اشخاص یا سازمان‌هایی که ممکن است عملی تأثیرگذار انجام دهند (نیر و میشل^۱، ۲۰۱۶، ۱۱۰).

اصطلاح «سوت‌زدن» از یک رویداد ورزشی گرفته شده است که در آن داور سوت می‌زند تا بازی غیرقانونی یا ناجوانمردانه را متوقف کند (کیوسکاس و کلینر^۲، ۲۰۰۱، ۹۹). همچنین از نظر کینگ^۳ (۲۰۰۱) سوت‌زنی به دو دسته داخلی و خارجی دسته‌بندی می‌شود که سوت‌زدن داخلی افشا از طریق سیستم‌های فنی و گیرنده‌هایی را پوشش می‌دهد که به‌طور رسمی توسط سازمان ذی‌ربط وظیفه جمع‌آوری و رسیدگی و گزارش به آن‌ها را بر عهده دارند؛ حتی اگر این افراد به قرارگرفتن در خارج از سازمان موظف باشند. سوت‌زنی خارجی به افشاگری‌هایی گفته می‌شود که توسط افراد یا مؤسسه-های خارج از سازمان صورت می‌گیرد که به‌طور رسمی به انجام این نقش موظف نیستند (برای مثال، رسانه‌ها). دسته‌بندی دوم، سیستم‌های سوت‌زنی مربوط به موضوع افشای اطلاعات است که ممکن است بر یک فرد خاص یا منافع عمومی تأثیر بگذارد؛ چنانچه به‌دنبال افشاگری‌های استپانوفس، گریگوری رودچنکوف، مدیر آزمایشگاه سابق آژانس ضد دوپینگ روسیه و مغز متفکر خود خوانده پشت برنامه دوپینگ روسیه (اینگل^۴، ۲۰۱۷) سوت زد و ادعاهای استپانوف تأیید شد. گریگوری سپس روسیه را ترک کرد و در حمایت ایالات‌متحده باقی ماند (هریس^۵، ۲۰۱۷). در موارد متعددی جان وی تهدید شد و مقامات آمریکایی به وکیل گریگوری اخطار دادند که باید فرض کنند عوامل روسی در ایالات‌متحده به‌دنبال گریگوری هستند (دراپر و هریس^۶، ۲۰۱۷).

فرایندهای سوت‌زنی یا فرایندهایی برای تشویق و محافظت از کارکنان به‌منظور صحبت کردن درمورد اعمال خلاف، برای سیستم‌های زمامداری مطلوب حکومت‌داری حیاتی است (براون و لارسن^۷، ۲۰۱۷). فرهادی‌نژاد و جعفری (۲۰۱۹) به چهار حیطه عوامل مربوط به سازمان، عوامل مربوط به افشاکننده، عوامل مربوط به افشاشونده و عوامل مربوط به موضوع تخلف در سازمان‌های دولتی ایران اشاره کردند.

1. Near & Miceli
2. Qusqas & Kleiner
3. King
4. Ingle
5. Harris
6. Draper & Harris
7. Brown & Lawrence

افزایش چشمگیر پدیده سوت‌زنی اطلاعات مهمی را در اختیار منتقدانی قرار داده است که مشاغل بزرگ را از نظر فساد توصیف می‌کنند (ریچاردسون و مک‌گلین^۱، ۲۰۱۱، ۷۰) ورزش به‌عنوان یک صنعت درخور توجه در این مشاغل قرار می‌گیرد. انبوه رفتارهای نادرست اخلاقی در مشاغل سطح بالا و سطح پایین مشاهده شده است (مسزمنگنوس، ویسوسواران^۲، ۲۰۰۵، ۲۸۰). چنانچه می‌دانیم، ورزش یکی از نهادهای مهم در قلب، کلاه‌برداری، افزایش مصرف داروهای غیرمجاز و مواد مخدر، سوءاستفاده جسمی و روحی از ورزشکاران توسط مربیان، سرپوش‌های سازمانی و نبود کنترل نهادی به شمار می‌رود (لاول^۳، ۲۰۰۲) و تحقیقات زیادی آن را تأیید کرده‌اند. در سطح بین‌المللی ورزشی، اولین سازوکارهای گزارشگری رسمی به‌عنوان پاسخ به پدیده تبانی، مسابقات بود؛ چنانچه شورای بین‌المللی کریکت به‌دنبال رسوایی‌ها و افزایش فعالیت‌های شرط‌بندی آنلاین، از اوایل سال ۲۰۰۰ یک واحد ضدفساد و یک کانال گزارش را به کار گرفت (شفافیت بین‌الملل، ۲۰۱۳). در سال ۲۰۰۸ نیز واحد صداقت تنیس توسط مقامات بین‌المللی تنیس (با الگوی مشابه با واحد مبارزه با فساد) ایجاد شد که شامل سازوکار گزارش‌دهی وظیفه گزارش برای همه تنیس‌بازان بود و فدراسیون بین‌المللی اتحادیه فوتبال (فیفا) در سال ۲۰۱۳ نه‌تنها برای دست‌کاری، بلکه برای نقض مقررات آن (فیفا، ۲۰۱۳) سازوکار گزارش‌دهی را شروع کرد. کمیته بین‌المللی المپیک در سال ۲۰۱۵ برای همه مواردی که در حوزه قضایی (کمیته بین‌المللی المپیک، ۲۰۱۸) هستند و همچنین آژانس جهانی ضد دوپینگ در سال ۲۰۱۷، سازوکار بلندگو را برای گزارش تخلفات دوپینگ راه‌اندازی کردند (آژانس جهانی ضد دوپینگ، ۲۰۱۷).

به‌هرحال باید گفت که گزارشگری داخلی یا سوت‌زنی به‌راحتی امکان‌پذیر نیست و عوامل زیادی در یک حوزه موجب می‌شود تا فرد تمامی خطرهای و عواقب ناشی از سوت‌زنی را به جان بخرد. سوت‌زنی می‌تواند حق انسانی دموکراتیک محسوب شود، اما اصول عدالت و آزادی بیان مستلزم آن است که کسانی که از تخلفی آگاه می‌شوند، این فرصت به آن‌ها داده شود تا بدون خطر واهمه از انتقام‌جویی درمورد آن صحبت کنند (اسکیونز و تریگستاد^۴، ۲۰۱۷، ۱۳۲). همچنین عوامل مختلفی بر قصد فرد برای سوت‌زنی تأثیر می‌گذارد که این عوامل تعیین‌کننده می‌تواند شامل متغیرهای فردی، زمینه‌ای، فرهنگی باشد و علاوه بر آن قصد ناظران گزارش تخلف نیز بر آن مؤثر است. با توجه به پژوهش‌های

1. Recharadson & McGlynn
2. Mesmer-Magnus & Viswesvaran
3. lovell
4. Skivenes & Trygstad

انجام شده، عوامل فردی در این افشاگری مؤثرند؛ چراکه افراد دارای قدرت حرفه‌ای، بیشتر به دلیل احساس امنیت شغلی بیشتر و احتمال تنبیه کمتر، بیشتر دست به افشاگری می‌زنند. همچنین افرادی که کانون کنترل درونی قوی‌تری دارند، مسئولانه‌تر رفتار می‌کنند و افراد برون‌گرا و کنش‌گرا احتمال اینکه رفتار سوت‌زنی از خود بروز دهند، بیشتر است (دانگان، یانگ واتزا، ۲۰۱۹، ۱۲۰). اریکسون، بکهویس و کارلس^۲ (۲۰۱۷) و اریکسون پترسون و بکهویس^۳ (۲۰۱۹) ذکر کردند که برای سوت‌زنی، افراد باید آنچه را از تخلف شاهد بوده‌اند و تجربه کرده‌اند، برای افشاگری و گزارش تصمیم بگیرند و با عواقب و عواطف بی‌شمار مقابله کنند که این مسئله آن‌ها را به معضلی اخلاقی در حیطه پایبندی به اخلاق، وفاداری و انصاف دچار می‌کند که در بسیاری مواقع قادر به انجام وفاداری و اخلاق در یک زمان نیستند. ورسچورن (۲۰۲۰) به بررسی عوامل کاهش میل به سوت‌زنی در ورزش پرداخت و نشان داد چندین ویژگی ورزشی احتمال سوت‌زنی را تضعیف می‌کنند که موقعیت قدرت ضعیف، استدلال اخلاقی ورزشکاران، وفاداری شدید سازمانی و فرهنگ سازمانی غیر حمایتی از آن جمله‌اند. بارکوکیس، پترو، لازروس، اوردا^۴ (2022) نیز بیان کردند، ورزشکاران دارای شخصیتی والا ویژگی خودمختاری، خود به‌عنوان یک افشاگر ورزشی عمل می‌کنند.

به نظر می‌رسد، بیشتر محققان سوت‌زنی را در چندین حیطه بررسی کرده‌اند که شامل عوامل فردی با طیف وسیعی از ویژگی‌های روانی، عوامل سازمانی با طیفی از ویژگی‌های تعهد و فرهنگ سازمانی و عوامل اجتماعی با طیفی از بررسی‌های فرهنگ و نوع الزامات جامعه مدنظر است؛ از این‌رو با توجه به وجود انکارناپذیر فساد در ورزش و تأثیر پدیده سوت‌زنی بر افشای آن، این پژوهش بر آن است تا عوامل مؤثر بر به‌کارگیری روش سوت‌زنی را در ورزش شناسایی کند تا بدین‌گونه به کاهش فساد ورزشی کمک شود. افشاگران نقش مهمی در افشای فساد، تقلب، سوءمدیریت و سایر تخلفاتی دارند که سلامت و امنیت سازمان را به خطر می‌اندازد. افشاگران از طریق ارائه اطلاعات درباره این رفتارهای ناشایست می‌توانند به نجات یک سازمان کمک کنند، اما این افراد در معرض خطرهایی مانند اخراج، دستگیری، تعقیب‌شدن، واردشدن به لیست سیاه، تهدیدشدن و حتی در موارد افراطی، حمله‌شدن و به‌قتل‌رسیدن هستند؛ از این‌رو حمایت از این افراد به‌عنوان راهی برای افزایش میزان افشاگری از اهمیت زیادی برخوردار است. همه معاهدات جهانی و منطقه‌ای مبارزه با فساد بر اهمیت حمایت از

1. Dungan, Young & Waytz
2. Erickson, Backhouse & Carless
3. Erickson, Patterson & Backhouse
4. Barkoukis, Petrou, Lazuras & Ourda

افشاگران در مبارزه با فساد اذعان دارند و الزاماتی را برای حمایت از آن‌ها مقرر کرده‌اند. در این تحقیق محققان تلاش کردند تا بتوانند موانع تسهیلات را در قالب بسترها و راهکارها را در قالب راهبردهای به‌کارگیری سوت‌زنی در ورزش ایران بررسی و تحلیل کنند.

روش پژوهش

تحقیق حاضر از نظر هدف، کاربردی، از لحاظ راهبرد، داده‌بنیاد و از حیث رویکرد، کیفی از نوع سیستماتیک فرایندی بود. از آنجاکه پدیده فساد بسیار سیال و چالشی است و راهبردهای متفاوتی را می‌طلبد، بررسی آن برای پژوهشگران نیز به همان اندازه چالشی و مبهم است؛ بنابراین با توجه به مفهوم غیرشفاف سوت‌زنی در ورزش محققان بر آن شدند تا از راهبرد نظریه داده‌بنیاد استفاده کنند. این راهبرد روشی نظام‌مند و کیفی برای خلق نظریه‌ای است که در سطحی گسترده به تبیین فرایند، کنش یا کنش متقابل موضوعی با هویت شخصی می‌پردازد. این پژوهش در سال ۱۴۰۰ انجام شد و ابزار پژوهش مصاحبه عمیق و نیمه‌ساختاریافته بود. در این مرحله گردآوری داده‌ها به شیوه جمع‌آوری داده‌های کیفی بود که شامل این مراحل بود: ۱- انتخاب افراد، ۲- تماس و برقراری ارتباط، ۳- نمونه‌گیری (به‌صورت هدفمند)، ۴- انتخاب رویکرد گردآوری داده‌ها (مطالعه پیشینه پژوهش و اجرای مصاحبه)، ۵- چگونگی ثبت داده‌ها (به‌صورت ضبط صدا و یادداشت برداری)، ۶- حل‌وفصل دشواری‌ها و ۷- نگهداری، تنظیم و تحلیل داده‌ها. سپس با استفاده از روش کدگذاری‌های باز، محوری و گزینشی مدل کیفی تحقیق مشهور استخراج شد. افراد آگاه در حوزه فساد ورزشی و سوت‌زنی (سه استاد جامعه‌شناسی، چهار استاد مدیریت ورزشی، دو مدیر ورزشی، دو ورزشکار و یک حقوقدان) مشارکت‌کنندگان در تحقیق بودند که انتخاب آن‌ها به‌صورت هدفمند انجام شد و با ۱۲ مصاحبه تا رسیدن به اشباع نظری صورت گرفت. برخی از مصاحبه‌ها حضوری و برخی تلفنی انجام شد. مقصود از اشباع نظری یعنی مرحله‌ای که در آن دیگر داده‌های جدیدی در ارتباط با مقوله پدید نیاید، مقوله گستره مناسبی یافته باشد و روابط بین مقوله‌ها برقرار و تأیید شده باشد. برای تعیین روایی و پایایی (به پیشنهاد پژوهشگران) در روش کیفی از مقبولیت، قابلیت انتقال و قابلیت تأییدپذیری استفاده شد. برای ارتقای مقبولیت، پژوهشگر با استفاده از منابع گوناگون مانند افراد آگاه و منابع مکتوب مختلف به جمع‌آوری داده‌ها پرداخت. همچنین در روند انجام مصاحبه‌ها و تحلیل داده‌ها از مشاوران مرتبط بهره برده شد. قابلیت انتقال نتایج نیز با مرور متعدد مصاحبه‌ها و استخراج حداکثری و غیرتکراری مطالب سعی بر تأیید آن شد. تلاش شد با توجه به تخصص و جایگاه سازمانی هر یک از

مصاحبه‌شوندگان و لحاظ کردن این موضوع در انتخاب آن‌ها، احتمال انتقال مفاهیم به سایر محیط‌ها افزایش داده شود.

ذکر این نکته ضرورت دارد که قابلیت تأییدپذیری نتایج پژوهش کیفی هنگامی تحقق می‌یابد که سایر پژوهشگران بتوانند به روشنی مسیر پژوهش و اقدامات انجام‌شده توسط پژوهشگر را دنبال کنند؛ بر این اساس، در پژوهش حاضر سعی بر آن بود تا تمامی مصاحبه‌ها از طریق دستگاه ضبط صدا جمع‌آوری شده و نکات مهم به صورت نوشتاری مکتوب شود. علاوه بر این، برای بررسی پایایی مصاحبه‌ها از روش پایایی توافق درون‌موضوعی استفاده شد. به منظور محاسبه پایایی مصاحبه با استفاده از روش توافق درون‌موضوعی دو کدگذار (ارزیاب)، از یک دانشجوی مقطع دکتری مدیریت ورزشی درخواست شد تا به عنوان همکار پژوهش (کدگذار) در پژوهش مشارکت کند. گفتنی است که آموزش‌ها و تکنیک‌های لازم برای کدگذاری مصاحبه‌ها به آن‌ها انتقال داده شد. سپس پژوهشگر به همراه این همکار پژوهش، سه مصاحبه را کدگذاری کرد و درصد توافق درون‌موضوعی ۸۸ درصد بود؛ بنابراین با توجه به اینکه این میزان پایایی بیشتر از ۶۰ درصد است، قابلیت اعتماد کدگذاری‌ها تأیید شد و می‌توان گفت که میزان پایایی تحلیل مصاحبه کنونی مناسب بوده است.

جدول ۱- محاسبه پایایی دو کدگذار

Table 1- Calculating the reliability of two transition codes

ردیف Row	عنوان مصاحبه Interview title	تعداد کل کدها Total number of codes	تعداد توافقات Number of agreements	تعداد عدم توافقات Number of disagreements	پایایی بازآزمون (درصد) Reliability of retesting (percentage)
1	S ₃	27	10	7	74%
2	S ₆	21	9	3	85%
3	S ₈	25	12	1	96%
	کل Total	73	32	8	88%

در نهایت مصاحبه‌ها در سه مرحله باز، مرحله‌ای و گزینشی کدگذاری شد. نخستین مرحله تحلیل مصاحبه، کدگذاری باز است که به مفهوم‌بندی و مقوله‌بندی بخش‌هایی از داده‌ها با عنوان یا برچسب‌هایی اشاره دارد که به طور هم‌زمان هر قطعه از داده‌ها را خلاصه و تشریح می‌کند. کدگذاری باز را «کدگذاری بنیادی» نیز می‌خوانند؛ زیرا در آن از کلمات افراد مصاحبه‌شده استفاده می‌شود.

مرحله بعد، کدگذاری محوری است. کندال (۱۹۹۹) بیان کرد، هدف این مرحله تعیین رابطه بین مقوله‌های ایجادشده در مرحله کدگذاری باز است. در این مرحله پدیده مرکزی شناسایی و تفسیر می‌شود و درنهایت از کدگذاری انتخابی که سومین مرحله کدگذاری است، استفاده می‌شود. در این مرحله، پژوهشگر به تکوین مفاهیم درمورد رابطه میان مقوله‌های به‌دست‌آمده در الگوی کدگذاری محوری می‌پردازد.

نتایج

در ابتدا به بررسی ویژگی‌های جمعیت‌شناختی مشارکت‌کنندگان در مصاحبه پرداخته شد که در جدول شماره دو گزارش شده است.

جدول ۲- مشخصات جمعیت‌شناختی مشارکت‌کنندگان

Table 2- Demographic characteristics of the participants

سابقه History	تخصص Specialization	تحصیلات Education	سمت Kind
۲۰ سال 20 years	جامعه‌شناسی Sociology	دکتری PhD	هیئت‌علمی Faculty
۵ سال 5 years	جامعه‌شناسی ورزشی Sociology of Sport	دکتری PhD	پژوهشگر Researcher
۷ سال 7 years	جامعه‌شناسی ورزشی Sociology of Sport	دکتری PhD	پژوهشگر Researcher
۵ سال 5 years	مدیریت ورزشی Sport Management	دکتری PhD	هیئت‌علمی Faculty
۱۰ سال 10 years	مدیریت ورزشی Sport Management	دکتری PhD	هیئت‌علمی Faculty
۸ سال 8 years	مدیریت ورزشی Sport Management	دکتری PhD	هیئت‌علمی Faculty
۱۰ سال 10 years	مدیریت ورزشی Sport Management	دکتری PhD	هیئت‌علمی Faculty
۱۰ سال 10 years	حقوقدان Lawyer	کارشناسی ارشد MA	وکیل Lawyer

ادامه جدول ۲- مشخصات جمعیت‌شناختی مشارکت‌کنندگان

Table 2- Demographic characteristics of the participants

تخصص	تحصیلات	سمت	سابقه
Specialization	Education	Kind	History
فوتسال	کارشناسی	ورزشکار مرد	۱۰ سال
Futsal	Bachelor	Male Athlete	10 years
بسکتبال	کارشناسی	ورزشکار زن	۱۵ سال
basketball	Bachelor	Female athlete	15 years
علوم ورزشی	کارشناسی ارشد	مدیر ورزشی	۲۰ سال
Sports Science	MA	Sports Director	20 years
علوم ورزشی	دانشجوی دکتری	مدیر ورزشی	۱۵ سال
Sports Science	PhD student	Sports Director	15 years

همان‌طور که در جدول شماره دو گزارش شده است، مصاحبه‌شوندگان از چند طیف و تخصص شامل مدیر، عضو هیئت‌علمی مدیریت و جامعه‌شناسی و همچنین حقوقدان بودند. سپس به الزامات سوت‌زنی پرداخته شد که جدول شماره سه داده‌های حاصل از کدگذاری محوری الزامات مبارزه با فساد از طریق سوت‌زنی گزارش شده است.

جدول ۳- الزامات مبارزه با فساد از طریق سوت‌زنی

Table 3- Requirements to fight corruption through whistling

مفهوم	مقوله	نشان
Concept	Category	Code
چارچوب مداری Orbital framework	سازمان یافتگی Getting organized	بهتر است دارای سازوکار سازمانی باشد.
		بهتر است یک سازوکار مدیریتی داشته باشد. می‌تواند دارای سازوکار نظارتی باشد. در یک سازوکار کنترلی بهره‌وری بهتری دارد.
فسادزایی Being corrupt		نباید مصداق برچسب باشد.
		نباید مصداق افترا باشد. نباید خود سوت‌زنی فسادزا باشد. نباید موجب مخفی‌شدن فسادهای دیگر شود.

ادامه جدول ۳- الزامات مبارزه با فساد از طریق سوت‌زنی

Table 3- Requirements to fight corruption through whistling

مقوله Category	مفهوم Concept	نشان Code
عادلانانه بودن Being fair	اخلاق مداری Ethical	باید مبتنی بر مستندات باشد. باید مبتنی اخلاق باشد. باید مبتنی بر چارچوب باشد. باید چارچوب و ملاحظات قانونی و اجتماعی داشته باشد.
	مکمل بودن To be complementary	باید قواعد رفتار برای سوت‌زنی مشخص باشد. در کنار مجموعه قواعد دیگر می‌تواند به کار رود. به‌عنوان تنها روش استفاده نمی‌شود. می‌تواند در موارد خاصی از فساد تأکید شده باشد.
	تردیدها Doubts	انحراف افکار عمومی به‌جای سوت‌زنی می‌تواند به ضد خود بدل شود. بلاموضوع شدن قضیه سوت‌زنی

نتایج نشان داد، دو مقوله سازمان‌یافتگی سوت‌زنی (چارچوب‌مداری و فسادزایی) و عادلانه‌بودن (اخلاق‌مداری، مکمل‌بودن و تردیدها) در ورزش از الزامات سوت‌زنی شناسایی شدند. در جدول شماره چهار بسترهای سوت‌زنی در ورزش گزارش شده است.

جدول ۴- بسترهای مبارزه با فساد از طریق سوت‌زنی

Table 4- Anti-corruption platforms through whistling

مقوله Category	مفهوم Concept	نشان Code
اجتماعی Social	ساختار فردی Individual structure الگوهای رفتاری behavior patterns	جنسیت‌ها و نوع سوت‌زنی میزان رضایت از سازمان و یا فدراسیون رابطه کاری سوت‌زن و خطاکار میزان آشنایی با فرد خطاکار ریشه‌های اجتماعی حاکم در جامعه میزان عیبی رایج مانند سخن‌چینی میزان اختلاف سنتی هواداران میزان شایعات فراوان در ورزش

ادامه جدول ۴- بسترهای مبارزه با فساد از طریق سوت‌زنی

Table 4- Anti-corruption platforms through whistling

مقوله Category	مفهوم Concept	نشان Code
اجتماعی Social	مذهب Religion	وجود ایدئولوژی‌های دینی و مذهبی وجود فرهنگ دینی گناه شخصی وجود ریشه‌های مذهبی وجود یک وضعیت آنومیک (میهم)
		وجود فساد سیستماتیک در لایه‌های قدرت ورزش تقابل آشکارکردن مفسده‌های شخصی یا سازمانی
	ساختار معیوب Defective structure	ملزم نبودن به پاسخ‌گویی در باشگاه‌ها وجود کج‌روی مثبت وجود افراطی‌گری در نظارت شخصی وجود نگاه افراطی به فساد وجود شباهت درباره مدیران در فساد ایجاد شبهه‌ها در فضای ورزش وجود تقابل دولت و مردم
حکمرانی Governance	حکومت Government	نوع حکومت‌های رایج میزان حمایت قوه قضاییه ملزم نبودن دولت به پاسخ‌گویی ترس از نبود حمایت
	حمایت قانونی Legal protection	میزان نگرانی از اخراج از تیم میزان نگرانی از تهدیدهای شخصی وجود افراد سیاسی حاضر در مدیریت ورزش وجود حب و بغض‌های سیاسی در فضای ورزش
	سیاست زدگی Politicization	مچ‌گیری‌های سیاسی در ورزش استفاده از نهاد ورزش برای رسیدن به منافع سیاسی

ادامه جدول ۴- بسترهای مبارزه با فساد از طریق سوت‌زنی

Table 4- Anti-corruption platforms through whistling

مقوله Category	مفهوم Concept	نشان Code
فرهنگ Culture	رسانه Media	وجود شائبه‌های نهاد رسانه رسانه‌ای کردن فساد نبود سواد رسانه‌ای مردم وجود خبرهای زرد پاپاراتزی‌های زیاد در کشور در دسترس بودن رسانه‌های فردی ایجاد تشویش اذهان عمومی توسط رسانه‌ها وجود و تنوع فرهنگ عمومی مرتبط با آشکارسازی
	خرده فرهنگ‌ها Sub-cultures	وجود خرده فرهنگ رازداری مذموم بودن خبربری منفی بودن فرهنگ آشکار کردن عیوب فرهنگ سرکشی نکردن به زندگی دیگران دولتی بودن صداوسیما وجود افراد و الگوهای افراد سوت‌زن محبوبیت سوت‌زن‌ها در جامعه ورزش محبوبیت‌ها در گرو دوری از فساد میزان شرم اجتماعی در فساد ورزشی میزان مقبولیت اجتماعی فسادگر
	دغدغه‌مندها Concerned	

نتایج نشان داد، سه مقوله فرهنگ (رسانه، خرده فرهنگ و دغدغه‌مندها) حکمرانی (حکومت، حمایت قانونی، سیاست‌زدگی و ساختار معیوب) و اجتماعی (الگوهای رفتاری و مذهب) از بسترهای سوت‌زنی شناسایی شدند. در جدول شماره پنج، راهبردهای سوت‌زنی در ورزش گزارش شده است.

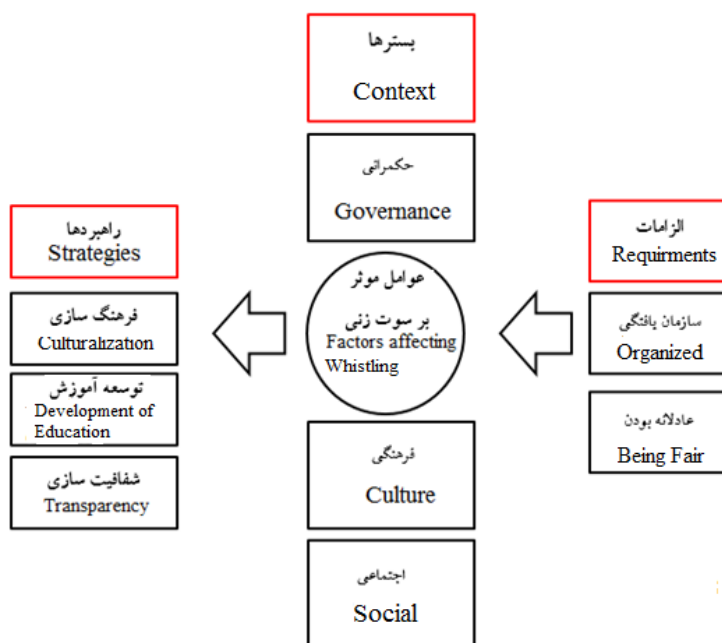
جدول ۵- راهبردهای مبارزه با فساد از طریق سوت‌زنی

Table 5- Anti-corruption strategies through whistling

مقوله Category	مفهوم Concept	نشان Code
فرهنگ سازی Culture building	الگو سازی فرهنگی Cultural modeling	ایجاد فرایند اجتماعی شدن موضوع سوت‌زنی پیگیر بودن نهاد حقوق در ایجاد مصادیق فساد در ورزش ایجاد الگوی نقش ایجاد آموزش تدریجی کاهش شرم اجتماعی ایجاد امر سوت‌زنی به‌عنوان وظیفه همگانی تشویق سوت زنان ورزشی
	تشویق و تنبیه Reward and punishment	ایجاد لایه‌های حمایت مالی از سوت زن جوایز سالانه سوت‌زنی پاداش سوت‌زنی از ارگان‌های قانونی سهم‌بندی افشای فساد
	توسعه اخلاق Development of ethics	بهبود فضای اخلاقی در ورزش توسعه اخلاقی مدیران ورزشکاران خودسازی سوت‌زنان در ورزش
توسعه آموزش Development of education	آموزش کلاسیک Classic education	آموزش از طریق نهادهای آموزش و پرورش آموزش از طریق خانواده آموزش از طریق رسانه‌ها آموزش از طریق ورزش ایجاد آموزش در باشگاهها ایجاد آموزش از طریق آموزش‌های کلاسی و
	آموزش از طریق نهاد دین Education through the religion	دروس آموزش از طریق کارگزاران دین مانند روحانیون توضیح شرعی نتایج سوت‌زنی بررسی استفتائات مراجع درباره سوت‌زنی ایجاد مسیرهای موازی با سوت‌زنی
شفافیت سازی Transparency	ساختار بندی Structuring	تعیین حمایت‌های قانونی از سوت زن تعیین راستی آزمایی سوت زنان اقدام با عمل قوه قضاییه
	شفافیت ساختاری Structural transparency	ایجاد مصادیق فساد بهبود فضای نقد در ورزش تقدس‌زدایی از مدیران

نتایج نشان داد، سه مقوله شفافیت‌سازی (ساختار‌بندی و شفافیت ساختاری) توسعه آموزش (آموزش کلاسیک و آموزش از طریق نهاد دین) و فرهنگ‌سازی (الگو سازی فرهنگی، تشویق و تنبیه و توسعه اخلاق) از راهبردهای سوت‌زنی شناسایی شدند. در شکل شماره یک، مدل فرایندی سوت‌زنی در ورزش طراحی شده است.

شکل ۱- الگوی مبارزه با فساد از طریق سوت‌زنی در ورزش

Figure 1- Anti-Corruption pattern through whistling in sports

بحث و نتیجه‌گیری

امروزه فساد در ورزش بیش‌ازپیش مدنظر قرار دارد و بر سوت‌زنی به‌عنوان یکی از راهکارهای کاهش فساد تأکید شده است. در این تحقیق که الزامات، بسترها و راهبردها بررسی شد، نتایج نشان داد که دو مقوله عادلانه‌بودن (بایدها، مکمل‌بودن و تردیدها) و سازمان‌یافتگی سوت‌زنی (چارچوب‌مداری و فسادزایی) در ورزش از الزامات سوت‌زنی، سه مقوله اجتماعی (الگوهای رفتاری، ساختار فردی و مذهب)، فرهنگ (رسانه، خرده‌فرهنگ و دغدغه‌مندا) و حکمرانی (حکومت، سیاست‌زدگی و ساختار

فساد(زا) از بسترهای سوت‌زنی و سه مقوله شفافیت‌سازی (ساختار‌بندی و شفافیت ساختاری) توسعه آموزش (آموزش کلاسیک و آموزش از طریق نهاد دین) و فرهنگ‌سازی (الگوسازی فرهنگی، تشویق و تنبیه و توسعه اخلاق) از راهبردهای سوت‌زنی شناسایی شدند. در بخش الزامات نشان داد، دو مقوله عادلانه‌بودن (بایدها، مکمل‌بودن و تردیدها) و سازمان‌یافتگی سوت‌زنی (چارچوب‌ها و اخلاق‌مداری) در ورزش از الزامات سوت‌زنی هستند. این نتایج نشان می‌دهد، سوت‌زنی باید در چارچوبی مشخص، دارای سازوکار سازمانی و عدالت‌محور باشد؛ چنانچه ایجاد بستر مناسب برای اطلاع‌رسانی و افشای تخلفات ارتكابی در سازمان یا هر بخشی مانند ورزش، از جمله عوامل مهم پیشگیری از رفتارهای غیراخلاقی و پاک‌سازی سازمان از چنین اقداماتی است؛ البته سوت‌زنی باید با احتیاط و با داشتن مدارک کافی و مستند انجام گیرد؛ زیرا احتمال اخراج، تنبیه، جریمه و از دست رفتن آبرو وجود دارد؛ از این رو سوت‌زن باید با دقت و با احتیاط و با در نظر گرفتن ارزش‌های داخلی سازمان، رعایت اصول امانت‌داری و وفاداری به سازمان و حفظ ارزش‌های سازمان، با احتیاط و به موقع افشاگری کند (صفری و زیارانی، ۲۰۱۸، ۵۷)؛ هر چند گاهی نیز می‌تواند به این صورت باشد که زیر نظر سازمان بوده و دارای چارچوب سازمانی مدیریتی و نظارتی باشد و کنترل شود تا بهره‌وری بیشتری داشته باشد؛ زیرا برخی سوت‌زنی را نقطه مقابل رازداری سازمانی می‌دانند. وجود چارچوب مشخص برای سوت‌زنی موجب می‌شود تا تأکید بیش از حد برای رازداری معتدل شود و مانع سوءاستفاده برخی افراد و سازمان‌ها شود (بلابی^۱، ۲۰۱۸). همچنین مانیون و دیویس^۲ (۲۰۱۵، ۵۰۰) عقیده دارند که سوت‌زنی در چارچوب سازمان موجب ایجاد تعادل در افشاگری می‌شود؛ از این رو برای افزایش کارایی و اثربخشی سوت‌زنی در حوزه ورزش یکی از پیشنهادها این است که سوت‌زنی در چارچوب‌های سازمانی انجام شده دارای سازوکار مدیریتی باشد و زیر نظارت و کنترل قرار بگیرد تا بهره‌وری بیشتری داشته باشد؛ بنابراین مهم‌ترین پیشنهاد باید تأیید شدن این رویکرد ضدفساد از طریق نهادهای ورزش باشد و در چارت سازمانی نهادهای ورزشی مانند فدراسیون‌ها و باشگاه‌های ورزشی به عنوان سوت‌زنی با رویکردی سنجش‌شدنی درج شود. از الزامات دیگر درباره سوت‌زنی این است که نباید مصداق برچسب‌زدن و افترا باشد. نباید سوت‌زنی خود موجب فساد شده و موجب مخفی شدن فسادهای دیگر شود. سوت‌زنی باید مبتنی بر مستندات باشد؛ همان‌طور که در یکی از تعاریف آن آمده است، سوت‌زنی یعنی فعالیتی که دربرگیرنده کشف اطلاعات توسط یکی از کارکنان است که در آن شخص با دلایل زیر اعتقاد دارد که این وقایع رخ داده است و نقض قانون، مقررات یا دستور یا سوءمدیریت فاحش، از بین بردن بودجه

1. Bellaby

2. Mannion & Davies

و سوءاستفاده از قدرت مشاهده شده یا زیان به سلامتی و امنیت عمومی را به همراه داشته است (لاونا^۱، ۲۰۱۳، ۱۲۰).

دیگر نتایج نشان داد، اخلاق یکی دیگر از مواردی است که در سوت‌زنی اهمیت ویژه‌ای دارد. توسعه اخلاق از طریق بهبود و توسعه اخلاق در ورزش و خودسازی سوت‌زنان در ورزش است. هر ورزشکار یا مربی ابتدا باید خود را با ملاحظات اخلاقی در موقعیت انحرافات قرار ندهد (ملایی و افروزه، ۲۰۱۹، ۱۵۸). سپس سوت‌زن باید ملاحظات قانونی، اجتماعی و قواعد رفتار برای سوت‌زنی را بداند و رعایت کند. یکی دیگر از موارد درخور توجه این است که سوت‌زنی بیشتر نقش تکمیل‌کننده را دارد و با روش‌های دیگر افشای فساد قابل‌استفاده است. تردیدهایی نیز راجع به سوت‌زنی وجود دارد که بلاموضوع‌شدن سوت‌زنی و به ضد خود تبدیل‌شدن سوت‌زنی است؛ بنابراین به نظر می‌رسد، سوت‌زنی تکمیل‌کننده یک زنجیره ضدفساد است و احتمالاً در ورزش نمی‌تواند به‌تنهایی به بهبود وضعیت کمک چندانی کند.

براساس نتایج پژوهش، بسترهای سوت‌زنی شامل سه مقوله اجتماعی (ساختار فردی، الگوهای رفتاری و مذهب)، فرهنگ (رسانه، خرده‌فرهنگ و دغدغه‌منداها) و حکمرانی (حکومت، سیاست‌زدگی، حمایت قانونی و ساختار فسادزا) بود. یکی از مهم‌ترین نتایج این تحقیق، نوع شخصیت و ساختار فردی افراد است که تأثیر درخور توجهی بر تمایل به سوت‌زنی یا رفتار سوت‌زنان در ورزش دارد. باید توجه داشت که خصوصیت افراد سوت‌زن تأثیر مهمی بر این رویکرد دارد؛ چنانچه شاور (۲۰۱۱) این افراد را بر این اساس به چهار گروه تقسیم می‌کند: یک دسته افرادی که تخلفات را مشاهده و درک نمی‌کنند، دسته دوم افرادی که از تخلفات مطلع می‌شوند اما گزارش نمی‌دهند، دسته سوم افرادی که پس از مشاهده تخلفات آن را به مسئولان داخل سازمان اطلاع می‌دهند و همچنین افرادی که گزارش مشاهده‌های خود را هم از طریق مجاری داخلی و هم مجاری خارجی منتشر می‌کنند. به‌علاوه، افراد برخوردار از وجدان و نوع‌دوستی قوی‌تر به احتمال بیشتری درگیر فرایند سوت‌زنی خواهند شد (دانگان و همکاران، ۲۰۱۹) پژوهش‌های روان‌شناسی رشد اخلاقی در کنار سایر عوامل تحت‌تأثیر تربیت خانوادگی قرار دارد؛ به‌گونه‌ای که فرزندان که خوب تربیت شده باشند، احتمال اینکه در بزرگسالی نیز رفتار اخلاقی داشته باشند، بیشتر است و از طریق الگوهای خوب می‌توانند در مسیر رفتار اخلاقی قرار بگیرند و مانع از گسترش رسوایی‌های اخلاقی شوند (بوسپونینگ^۲، ۲۰۱۷، ۲۲). علاوه بر ساختار

1. Lavana
2. Bosupeng

فردی، نوع شغل شخص نیز احتمالاً بر تمایل وی به سوت‌زنی در ورزش تأثیر دارد (لاول^۱، ۲۰۰۲، ۱۵۰)؛ چنانچه تمایل یک هوادار ورزشی با یک وکیل فعال در حوزه ورزش متفاوت است. همچنین یکی از بسترهای سوت‌زنی در حیطه اجتماعی شدن، سوت‌زنی و پیگیری فساد در ورزش و ایجاد الگوی نقش برای سوت‌زنی از طریق الگوبرداری دیگران از افراد به نام و شناخته شده در حیطه ورزش است که به سوت‌زنی اقدام می‌کنند. این فرایند رفتاری موجب می‌شود تا از این رفتار در جامعه الگوبرداری شود. یکی دیگر از بسترهای شناسایی شده، مذهب است که گاهی تسهیل کننده و گاهی بازدارنده است که این امر به دیدگاه سوت‌زن به مفهوم و خاستگاه مذهب بستگی دارد، اما به هر حال در هر سه مقوله با آگاهی‌بخشی در حوزه اجتماعی می‌توان مصلحت جامعه را در سوت‌زنی آگاهانه در هر حوزه از جمله ورزش دانست. مقوله فرهنگ امروزه بیشتر در حوزه رسانه مطرح است.

علاوه بر تلاش برای بهبود وضعیت و نیز به دلیل وجود تجارت مجازی و افزایش شبکه‌های اینترنتی، بسیاری از فعالیت‌های اقتصادی در بستر مجازی انجام می‌شود که در چنین مجرای، خدمات برای پرداخت امور مالی بستری مناسب برای پول فسادزایی فراهم می‌آورد. در این راستا، اتحادیه اروپا چارچوب‌هایی را تدوین کرده است که از بروز چنین اقدام‌های غیرقانونی جلوگیری کند (وندزندی^۲، ۲۰۱۷، ۳۴۰). از آنجاکه امروزه بسیاری از فسادها از جمله پول‌شویی در ورزش می‌تواند در این بستر فراهم شود، باید امکان سوت‌زنی راحت و امن نیز برای مطلع‌شوندگان فراهم شود؛ بنابراین پیشنهاد می‌شود، بسترهای امن اطلاع‌رسانی فسادهای مجازی مختص ورزشی با همکاری پلیس فتا و وکلای آگاه به موضوعات ورزشی فراهم شود. الگوهای رفتاری نیز شامل ریشه‌های اجتماعی جوامع مختلف است که با توجه به پژوهش‌های انجام شده تأثیر بسزایی بر سوت‌زنی دارد. قصد گزارش تخلف یک رفتار اخلاقی مهم و تأثیرگذار بر سازمان‌ها است که تحت تأثیر ارزش‌های اخلاقی حاکم بر شرکت و تعهد سازمانی افراد قرار می‌گیرد. در واقع می‌توان گفت، سوت‌زن تخلف به جنبه اخلاقی گزارشگری توجه دارد؛ زیرا اگر جنبه اخلاقی از گزارشگری حذف شود، اقدام افشاگری دیگر جنبه گزارش تخلف ندارد. همچنین پدیده نكوهیده‌ای مثل سخن‌چینی که افراد از ترس اینکه فردی خائن به سازمان یا همکاران خود شناخته نشوند، از افشای فساد چشم‌پوشی می‌کنند که باید به توسعه فرهنگ تفاوت قائل شدن بین جلوگیری از فساد و خبرچینی کمک کرد. مذهب نیز یکی از بسترهای سوت‌زنی است. ایدئولوژی‌های دینی و مذهبی، فرهنگ دینی، گناه شخصی و ریشه‌های مذهبی از جمله عوامل تأثیرگذارند. همچنین اختلافات سنتی و شایعات فراوان بر حیطه ورزش تأثیرگذار است. در صورتی که

1. Lovell

2. Vandezande

باید به سوت‌زن به‌عنوان ناهی از منکر نگاه شود، پیشنهاد می‌شود با مشورت با علمای دینی این موضوع مهم به اطلاع جامعه رسانده شود. در حوزه حکمرانی، تحقیق با نتایج پژوهش رستم‌زاده (۲۰۱۹) همخوانی داشت. تقریباً هیچ تعریف پذیرفته‌شده جهانی درمورد حکمرانی خوب وجود ندارد (فوکویاما، ۲۰۱۶، ۱۰۱)؛ چنانچه برخی اوقات حکمرانی خوب تنها به اجرای مؤثر سیاست‌ها اشاره دارد و نه به عناصری از جمله پاسخ‌گویی و آزادی‌های مدنی (دیجیکسترا^۲، ۲۰۱۷، ۳۵)؛ بنابراین به نظر می‌رسد، در این حوزه نیز اگر حکمرانی صحیح و ضدفساد گسترده باشد، سوزنی و سوت‌زنان ورزشی نیز احتمالاً به بهره‌وری بیشتری دست می‌یابند که این امر مهم می‌تواند با روش‌های مختلف انجام شود؛ چنانچه شیلبری، اوبیل و فرکینز^۳ (۲۰۱۶) ذکر کردند، با استفاده از فناوری‌های الکترونیک و اینترنت می‌توان تعدادی از موانع پیش روی ایجاد حکمرانی خوب را در سازمان‌های ورزشی برطرف کرد. همچنین می‌توان از ساختار ناسالم اقتصادی به‌عنوان یک عامل ساختاری در کاهش پدیده سوت‌زنی نام برد؛ چراکه علاوه بر کاهش حمایت‌ها در نبود نظارت شفاف بر امور مالی و مشخص‌نبودن نهادهای رصدکننده فعالیت‌های اقتصادی ورزشی به شکل‌های مختلف، در ورزش این امر سخت و پیچیده‌تر می‌شود. درواقع، اگر عوامل ساختاری مدنظر قرار گیرند، باید رفتارها و شیوه‌های کنش سایر حوزه‌ها در ورزش نیز رصد شوند. با توجه به ظهور و بروز پدیده‌های نوین، باید به این نکته توجه کرد که قسمت بیشتری از فعالیت‌ها و اقدام‌های اداری و اجرایی ورزش، در بسترهای مجازی انجام می‌شود که بر این اساس، کنترل و نظارت با چالش‌هایی روبه‌رو خواهد شد (بروکز^۴، ۲۰۱۲، ۲۰). علاوه بر این، جهانی‌شدن صنعت ورزش به ایجاد فرایند تجاری به‌وسیله درآمدهای نهفته برای سهام‌داران، حامیان مالی و مسئولان دولتی (سیاسیون) ورزشکاران منجر شده که این امر موجب ارتکاب ورزشکاران و مسئولان به فساد شده است. وجود فساد در سازمان‌های ورزشی انکارناپذیر و اهمیت آن بدیهی است. با توجه به اینکه ورزش ماهیتی پاک دارد، آغشته‌شدن آن به فساد و بی‌اخلاقی، یکپارچگی ورزش را به‌عنوان یک نهاد اجتماعی تهدید می‌کند. درواقع می‌توان گفت، ساختار فسادزای ورزش بر ایجاد بسترهای سوت‌زنی نیز تأثیرگذار است و روندهای جدید فساد روش و تاکتیک‌های سوت‌زنی را نیز تحت تأثیر قرار خواهد داد؛ همچنانکه سطح و نوع فساد نیز می‌تواند تأثیر بالفعل بر سوت‌زنی داشته باشد. علاوه بر این، حکومت موجود نیز بر ایجاد بستر سوت‌زنی تأثیرگذار است که

1. Fukuyama
2. Dijkstra
3. Shilbury, Oboyle & Ferkins
4. Brooks

شامل عواملی چون تقابل بین دولت و مردم، نوع حکومت‌های رایج و ملزم نبودن دولت به پاسخ‌گویی می‌شود. همچنین سیاسی بودن ورزش، وجود افراد سیاسی در مدیریت ورزش، وجود حب و بغض‌های سیاسی، مچ‌گیری‌ها و استفاده کردن از نهاد ورزش برای رسیدن به منافع سیاسی، نشان از سیاست زدگی ورزش دارد؛ بنابراین نحوه تقسیم قدرت، میزان آزادی و ثبوت سیاسی احتمالاً بر میزان و نوع سوت‌زنی مؤثر است.

نتایج نشان داد، سوت‌زن انتظار دارد که مورد حمایت قانون باشد. اریکسون و همکاران (۲۰۱۹) ذکر کردند، برای سوت‌زنی افراد باید آنچه را از تخلف شاهد بوده‌اند و تجربه کرده‌اند، برای افشاگری و گزارش تصمیم بگیرند و با عواقب و عواطف بی‌شماری مقابله کنند. زهیر و اردوقان^۱ (۲۰۱۱، ۱۴۰۰) نیز بیان کردند، افشاگر بالقوه باید باور داشته باشد که به کار خلاف رسیدگی خواهد شد و وی مورد حمایت قانون است؛ در غیر این صورت شاید ساکت ماندن بهتر باشد.

بر اساس نتایج پژوهش، سه مقوله شفافیت‌سازی (ساختار بندی و شفافیت ساختاری) توسعه آموزش (آموزش کلاسیک و آموزش از طریق نهاد دین) و فرهنگ‌سازی (الگوسازی فرهنگی، تشویق و تنبیه و توسعه اخلاق) از راهبردهای سوت‌زنی بود. نتایج تحقیق دنیایی و همکاران (۲۰۱۹) درباره شفافیت با نتایج این تحقیق همسو بود. برای پیشگیری از فساد در ورزش باید نظارت شفاف امور مالی، سلامت ساختار اقتصادی و بهبود فضای اقتصادی جریان‌های مالی حاکم در ورزش وجود داشته باشد که در چنین حالتی سوت‌زنی نیز با کیفیت و قوانین متقن انجام‌شدنی خواهد بود. با شفافیت می‌توان ساختار بندی کرد که شامل ایجاد مسیرهای موازی یا سوت‌زنی، تعیین حمایت‌های قانونی از سوت‌زنی و تعیین راستی‌آزمایی سوت‌زنی می‌شود. همچنین شفافیت ساختاری شامل اقدام با عمل قوه قضاییه، ایجاد مصادیق فساد، بهبود فضای نقد در ورزش و تقدس‌زدایی از مدیران می‌شود. باید گفت که عوامل مختلفی بر قصد فرد برای سوت‌زنی تأثیر می‌گذارند. این عوامل تعیین‌کننده متغیرهای فردی، زمینه‌ای، فرهنگی و سازمانی‌اند که طبق تحقیقات تجربی بر قصد ناظران تخلف برای گزارش آن تأثیر می‌گذارند میشلی و نیر (۲۰۱۶). از طرفی افشاگران نقش مهمی در افشای فساد، تقلب، سوءمدیریت و سایر تخلفاتی دارند که سلامت و امنیت سازمان را به خطر می‌اندازد. افشاگران از طریق ارائه اطلاعات درباره این رفتارهای ناشایست می‌توانند به نجات یک سازمان کمک کنند، اما این افراد در معرض خطرهایی مانند اخراج، دستگیری، تعقیب شدن، وارد شدن به لیست سیاه، تهدید شدن و حتی در موارد افراطی، حمله شدن و به‌قتل رسیدن هستند؛ از این رو حمایت از این افراد به‌عنوان راهی برای افزایش

میزان افشاگری از اهمیت زیادی برخوردار است. همه معاهدات جهانی و منطقه‌ای مبارزه با فساد بر اهمیت حمایت از افشاگران در مبارزه با فساد اذعان دارند و الزاماتی را برای حمایت از آن‌ها مقرر کرده‌اند، اما در کشور ما به‌دلیل فرهنگ سیاسی و اجتماعی حاکم، افشای فساد بیش از آنکه تشویق و حمایت به دنبال داشته باشد، دردسر آفرین بوده است؛ از این‌رو در سال ۱۳۸۳ برنامه ارتقای سلامت اداری و مقابله با فساد برای اولین بار به تصویب رسید. سپس آیین‌نامه پیشگیری و مبارزه با رشوه در دستگاه‌های اداری در سال ۱۳۸۳ تدوین شد و سرانجام لایحه ارتقای سلامت نظام اداری و مبارزه با فساد در سال ۱۳۸۷ تصویب شد، سه سال به‌صورت آزمایشی اجرا شد و درنهایت در سال ۱۳۹۰ به تأیید مجمع تشخیص مصلحت نظام رسید؛ از این‌رو ایجاد لایحه‌های حمایتی از سوت‌زنی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. همچنین قرارداد پاداش برای سوت‌زنی موجب ترغیب به این امر می‌شود. آموزش تدریجی سوت‌زنی می‌تواند به مرور زمان با روش‌های مختلف اعم از اعلام آن توسط رسانه‌ها و توضیح راجع به آن صورت بگیرد تا این پدیده یکی از روش‌های افشای فساد شناخته شود. کاهش شرم اجتماعی از سوت‌زنی و ایجاد سوت‌زنی به‌عنوان یک وظیفه همگانی از راهبردهای مبارزه با فساد از طریق سوت‌زنی است؛ زیرا باید توجه داشت که افشاگری با سیاه‌نمایی، نق‌زدن سیاسی و ایجاد جو ناامیدی و بی‌اعتمادی متفاوت است. در پس هر افشاگری حقیقتی پنهان است. اگر افشاگر قصد سیاه‌نمایی داشته باشد، سعی می‌کند آن را بزرگ‌تر از آنچه است نمایش دهد و اگر قصد اصلاح‌کردن داشته باشد، به همان شکل آن را منعکس می‌کند؛ بنابراین افشاگری حتی اگر غیرمنصفانه هم باشد، افراد را از حقیقتی پنهان آگاه می‌کند (دهقان و فاطمی، ۲۰۱۶). از موارد دیگر که به‌عنوان راهبرد برای مبارزه با فساد از طریق سوت‌زنی است، استفاده از بازخورد به‌صورت تشویق و تنبیه است. مهم‌ترین انگیزه سوت‌زنی، کسب پاداش‌ها و مشوق‌های در نظر گرفته‌شده است. یکی از اولین سیاست‌های تشویقی به انگلستان بازمی‌گردد که در آن ادوارد دوم دستور داد تا معادل یک‌سوم جریمه بازرگان متخلف را به فرد افشاگر پرداخت کنند (چن^۱، ۲۰۱۸). عوامل زیادی در سازمان‌ها موجب می‌شود فرد در یک سازمان تمامی خطرهای و عواقب ناشی از سوت‌زنی را به جان بخرد. سوت‌زنی می‌تواند حقوق انسانی دموکراتیک محسوب شود؛ یعنی اصول عدالت و آزادی بیان مستلزم آن است که کسانی که از تخلفی آگاه می‌شوند، این فرصت به آن‌ها داده شود تا بدون خطر واهمه از انتقام‌جویی درمورد آن صحبت کنند (اسکیونز و تریگستاد^۲، ۲۰۱۷). از دیگر راهبردهای سوت‌زنی، آموزش به روش‌های کلاسیک است. آموزش و پرورش، خانواده، رسانه‌ها، ورزش و باشگاه‌ها نهادهای تأثیرگذار

---

1. Chen

2. Skins & Triestad

هستند. دین نیز یکی از راه‌های آموزش است که توضیح شرعی مراجع درباره سوت‌زنی می‌تواند مؤثر باشد.

نتایج نشان داد، فرهنگ جامعه نیز به‌عنوان یک بستر در سوت‌زنی مؤثر بود. در واقع، فرهنگ قوی باعث تشدید یک رویه می‌شود که گاهی فرهنگ جایگزین قوانین و مقررات جامعه خواهد شد. رسانه به‌عنوان بخش مهم فرهنگ و موتور محرکه ساخت و تأثیرگذار بر فرهنگ از مقوله‌های مهم مؤثر بر سوت‌زنی است. رسانه‌ها یکی از اجزای قدرتمند جامعه مدنی و تأثیرگذار بر افکار عمومی هستند. رسانه‌ها نقش‌های سیاسی و غیرسیاسی زیادی بر عهده دارند که یکی از مهم‌ترین آن‌ها نظارت و افشای فسادها است. وجود شایبه‌های نهاد رسانه، رسانه‌ای کردن فساد، سواد رسانه‌ای نداشتن مردم، وجود خبرهای زرد، پاپاراتزی‌های زیاد در کشور، در دسترس بودن رسانه‌های فردی و تشویق اذهان عمومی توسط رسانه‌ها از تأثیرات رسانه بر ایجاد بستر برای سوت‌زنی هستند. همچنین خرده‌فرهنگ‌ها که شامل فرهنگ آشکارسازی، رازداری، مذموم‌بودن خبرچینی، منفی‌بودن آشکار کردن عیوب، فرهنگ سرکشی‌نکردن به زندگی دیگران و دولتی‌بودن صداوسیما است و همچنین دغدغه‌مندها که شامل وجود الگوهای سوت‌زنی است، می‌توانند به ترغیب افراد به سوت‌زنی کمک کنند. به‌رحال به نظر می‌رسد، با توجه به الزامات سوت‌زنی در حوزه ورزش و بسترهای موجود، بر راهبردها باید هماهنگ با دیگر راهکارها تأکید شود تا باعث هم‌افزایی شود و شاهد ورزش پاک باشیم؛ بنابراین با توجه به محدودیت‌هایی نظیر دسترسی‌نداشتن به تمامی کنشگران عرصه سوت‌زنی و نیز تمایل‌نداشتن برخی از آنان، به نظر می‌رسد توسعه آموزش در ورزش پایه در چند حیطة ورزشکار، مربی، مدیر، خانواده، تماشاگران و به‌خصوص رسانه‌ها درباره آشنایی با فساد و ارائه گزارش‌ها به روش معقول و متناسب با جامعه اسلامی، از اولین راهکارها است. علاوه بر آموزش که رکن اصلی توسعه هر جامعه است، شفافیت روش‌ها و حمایت‌های قانونی مؤثر برای زیر پوشش قرار دادن سوت‌زنان در ورزش می‌تواند به توسعه این امر کمک کند تا به مرور زمان عرصه برای فساد در ورزش در هر سطح و سازمانی تنگ‌تر شود.

تشکر و قدردانی

به خود لازم می‌دانیم از تمام کارشناسانی که با گروه تحقیق همکاری لازم را داشتند، تشکر و قدردانی کنیم.

References

1. Barkoukis, V., Petrou, M., Lazuras, M., & Ourda, D. (2022). An empirical investigation of sport stakeholders' beliefs about whistleblowing against doping behaviour. *International Journal of Sport and Exercise Psychology*, 20(4), 1068- 1085.
2. Bosupeng, M. (2017). Whistle blowing: What do contemporary ethical theories say? *Studies in Business and Economics*, 12(1), 19-28.
3. Brooks, G. (2012). Online gambling and money laundering: views from the inside. *Journal of Money Laundering Control*, 15(3), 304-315.
4. Brown, A. J., & Lawrence, S. A. (2017). Strength of organisational whistleblowing processes–analysis. Available at: <https://www.whistlingwhiletheywork.edu.au/wp-content/uploads/2017/05/WWTW2-Strength-of-whistleblowing-processes-report-Australia-Griffith-University-2May2017.pdf>
5. Chen, X. (2018). A summary of research on the influencing factors of employees' willingness to whistle-blowing. *American Journal of Industrial and Business Management*, 8(07), 1732.
6. Costa, J. (2018). The globalised network of a dirty game: Match-fixing, illegal betting, and transnational organised crime in Italian football. *Global Crime*, 19(2), 125-145.
7. Dimant, E. (2014). The antecedents and effects of corruption-a reassessment of current (empirical) findings. MPRA Paper 60947, University Library of Munich, Germany.
8. Dijkstra, G. (2017). Aid and good governance: Examining aggregate unintended effects of aid. *Evaluation and Program Planning*, 68, 225-32.
9. Donyaee, H., Hossini, S., & Mohamadi, N. (2019). Identifying of Influential factors on money laundering in sports. *Sport Management Studies*, 11(5), 17-34. (in Persian).
10. Draper, R., & Harris, R. (2017). Russian doping scandal could be deeper than first thought with 'thousands' of cheats yet to be exposed as whistle-blower Grigory Rodchenkov lives in fear of his life. Available at: <http://www.dailymail.co.uk/sport/othersports/article-5223603/Russian-doping-scandaldeeper-thought.html>
11. Dungan, J. A., Young, L., & Waytz, A. (2019). The power of moral concerns in predicting whistleblowing decisions. *Journal of Experimental Social Psychology*, 85, 1038-1048.
12. Erickson, K., Backhouse, S. H., & Carless, D. (2017). I don't know if I would report them: Student-athletes thoughts, feelings and anticipated behaviors on blowing the whistle on doping in sport. *Psychology of Sport and Exercise*, 30, 45–54.
13. Erickson, K., Patterson, L. B., & Backhouse, S. H. (2019). The process isn't a case of report it and stop: Athletes' lived experience of whistleblowing on doping in sport. *Sport Management Review*, 22 (5), 724-735
14. Farhadinejad, M., & Jafari, S. (2019). Identifying the causes of organizational whistleblowing and the reasons for non-whistling in government organizations. *Public Organizations Management*, 7(4), 71-84. (in Persian)

15. FIFA. (2013). FIFA launches new reporting mechanism. Available at: <http://www.fifa.com/governance/news/y=2013/m=2/news=fifa-launchesnew-reporting-mechanism-2002097.html> (Accessed 31 July 2018).
16. Forrest, D. (2013). Match fixing: An economics perspective. In M. R. Haberfeld & D. Sheehan (Eds.), *Match-fixing in international sports: Existing processes, law enforcement, and prevention strategies* (pp. 177–197). New York, NY: Springer International
17. Fukuyama, F. (2016). Governance: What do we know, and how do we know it? *Annual Review of Political Science*, 19, 89–105
18. Gjobani, M. H., Mohamadi, E., & Zareian, H. (2019). Developing a model of corruption management in Iran's sports. *New Trends in Sport Management*, 7(26), 121-38. (in Persian).
19. Harris, N. (2017). Grigory Rodchenkov is the man at the centre of Russia's state-sponsored doping plot who could this week become Putin's public enemy No 1. Available at: <http://www.dailymail.co.uk/sport/othersports/article-4120694/Grigory-Rodchenkov-man-centre-Russia-s-state-sponsored-dopingplot-week-Putin-s-Public-Enemy-No-1.html>.
20. Hamzhepour, M. (2016). Whistling a neglected phenomenon in the macro-structure of the country's management. Paper presented at the Annual Conference on New Management Paradigms in the Field of Intelligence, Permanent Secretariat of the Conference, University of Tehran.
21. Hasan Pour, H. R., & Razavi, B. (2018). Importance of corruption prevention and its impact on social health. *Journal of Education Community Health*, 5(2), 72-81. (in Persian).
22. Hill, D. (2009). How gambling corruptors fix football matches. *European Sport Management Quarterly*, 9, 411–432.
23. Honari, H., & Mahmoudi, A. (2019) Explaining the quantitative pattern of influential factors to lead corruption in Iran's football industry. *Scientific Journal of Organizational Behavior Management in Sport Studies*, 6(2), 145-163. (Persian)
24. IAAF. (2017). Independent athletics integrity unit is operational. Available at: <https://www.iaaf.org/news/press-release/independent-athleticsintegrity-unit> (Accessed 31 July 2018).
25. Ingle, S. (2017). Russian doping mastermind benefited from London 2012 drugs 'preview'. Available at: <https://www.theguardian.com/sport/2017/jul/15/russian-doping-programme-olympics-london-2012-sochi-2014>.
26. IOC. (2018). New IOC integrity and compliance hotline fully operational. Available at: <https://www.olympic.org/news/new-ioc-integrity-andcompliance-hotline-fully-operational> (Accessed 31 July 2018).
27. Kaufmann, D., Kraay, A., & Mastruzzi, M. (2007). Governance matters VI: Governance indicators for 1996-2006. *World Bank Policy Res Work Pap*, (4280), 1-94.
28. Kihl, L. A., Skinner, J., & Engelberg, T. (2017). Corruption in sport: Understanding the complexity of corruption. *European Sport Management Quarterly*, 17(1), 1–5.

29. King, G. (2001). Perceptions of intentional wrongdoing and peer reporting behavior among registered nurses. *Journal of Business Ethics*, 34(1), 1–13.
30. Lam, E. T. (2019). Corruption in sport: Causes, consequences, and reform. *International Journal of Sport Communication*, 12(1), 135-139.
31. Lavena, C. F. (2016). Whistle-blowing: Individual and organizational determinants of the decision to report wrongdoing in the federal government. *The American Review of Public Administration*, 46(1), 113–136.
32. Lovell, A. (2002). Ethics as a dependent variable in individual and organizational decision making. *Journal of Business Ethics*, 37(2), 145-163.
33. Mannion, R., & Davies, H. T. (2015). Cultures of silence and cultures of voice: The role of whistleblowing in healthcare organisations. *International Journal of Health Policy and Management*, 4(8), 503.
34. Masters A. (2015). Corruption in sport: From the playing field to the field of policy. *Policy and Society*, 34(2), 111-123.
35. Maennig, W. (2005). Corruption in international sports and sport management: Forms, tendencies, extent and countermeasures. *European Sport Management Quarterly*, 5(2), 187-225.
36. Mesmer-Magnus, J. R., & Viswesvaran, C. (2005). Whistleblowing in organisations: An examination of correlates of whistleblowing intentions, actions, and retaliation. *Journal of Business Ethics*, 62(3), 277–297.
37. Najafi Kalori, M., Goudarzi, M., Farahani, A., & Bidhendi Esmaili, H. (2012). Factors affecting the incidence of corruption in sport organizations (Study of corruption in the Islamic Republic of Iran football federation). *The Journal of Sport Management*, 14. 109-122. (in Persian).
38. Near, J. P., & Miceli, M. P. (2016). After the wrongdoing: What managers should know about whistleblowing. *Business Horizons*, 59(1), 105–114.
39. Numerato, D. (2015). Corruption and public secrecy: An ethnography of football match-fixing. *Current Sociology*, 64, 699–717
40. Olsen. T. (2022) The birth of an action repertoire: On the origins of the concept of whistleblowing. *Journal of Business Ethics*, 179(1), 13-24.
41. Olsen. T. (2021). Ambivalence, political consensus and conditionality: Support for whistleblowing among danish employees. *Journal of Business Ethics*, *Scandinavian Political Studies*, 44(1), 67-90.
42. Persson, A. (2010). The failure of anti- corruption policies a theoretical mischaracterization of the problem GOG. Working Paper Sereris, 1-28.
43. Qusqas, F., & Kleiner, B. H. (2001) The difficulties of whistleblowers finding employment. *Management Research News*, 24, 97-100.
44. Rahimian, N. (2014). Investigating Economic corruption and ways to fight it. *Economic Journal-Monthly Review of Economic Issues and Policies*, 14(9), 103-116. (in Persian).
45. Richardson, B. K., & McGlynn, J. (2015). Blowing the whistle off the field of play: An empirical model of whistle-blower experiences in the intercollegiate sport industry. *Communication and Sport*, 3(1), 57–80.

46. Rostam Zadeh, N., Afshari, M., Alam, Z., & Ghorbani, S. (2019). Providing a good electronic governance model at the Ministry of Sports and Youth. *Sport Management Studies*, 11(56), 43-62. (in Persian).
47. Safari, M., & Fata Ziarani, M. (2018). Identification, conceptualization and explanation of the burning process in the organization (Case study: Gohar Zamin Iron Ore Company). *Organizational Culture Management*, 16(3), 643-697. (in Persian).
48. Safari Shad, F., Rahimi, E., & Abbasi Rostami, N. (2018). Analysis of the impact of Islamic ethics on the tendency to disclose. *Islam & Management*, 7(14), 135-152. (in Persian).
49. Shafiee, S., & Afrouzeh, H. (2018). Identifying and determining the factors affecting the incidence of corruption in Iran'S football. *Sport Management Studies*, 10(47), 39-66. (in Persian).
50. Shilbury, D., Oboyle, I., & Ferkins, I. (2016). Towards a research agenda in collaborative sport governance. *Sport Management Review*, 19(5), 479-491.
51. Skivenes, M., & Trygstad, S. (2017). Explaining whistle blowing processes in the Norwegian labour market: Between individual power resources and institutional arrangements. *Economic and Industrial Democracy*, 38(1), 119-143
52. Transparency International. (2013a). TI Publication - Fair play: Strengthening integrity and transparency in cricket. Available at: https://www.transparency.org/whatwedo/publication/fair_play_strengthening_integrity_and_transparency_in_cricket (Accessed 31 July 2018).
53. Transparency International. (2013b). Tackling football match-fixing: Prevention as cure. Available at: https://www.transparency.org/news/feature/tackling_football_match_fixing_prevention_as_cure (Accessed 31 July 2018).
54. Vandezande, N. (2017). Virtual currencies under EU anti-money laundering law. *Computer Law & Security Review*, 33(3), 341-353.
55. Verschuuren, P. (2019). Whistleblowing determinants and the effectiveness of reporting channels in the international sports sector. *Sport Management Review*, 23(1), 142-154.
56. WADA. (2017). WADA launches “speak up!” - A secure digital platform to report doping violations. Available at: <https://www.wada-ama.org/en/media/news/2017-03/wada-launches-speak-up-a-secure-digital-platform-to-report-doping-violations> (Accessed 31 July 2018)
57. Zehir, C., & Erdogan, E. (2011). The association between organizational silence and ethica leadership through employee performance. *ProcediaSocial and Behavioral Sciences*, 24, 1389- 1404

استناد به مقاله

رضازاده رودبانه، پریوش؛ شفیعی، شهرام؛ و افروزه، محمدصادق. (۱۴۰۲). ارائه مدل فرایندی به کارگیری سوت زنی در ورزش. مطالعات مدیریت ورزشی، ۱۵(۷۷)، ۶۶-۱۳۵. شناسه دیجیتال: 10.22089/SMRJ.2022.11757.3547

Reza Zadeh Rudbaneh, P., Shafiee, Sh., & Afrozeh, M. (2023). Identify the Factors affecting the Use of Whistling in Sport. *Sport Management Studies*, 15 (77), 135-66. (in Persian). DOI: 10.22089/SMRJ.2022.11757.3547

